

KULTURALNI Z NATURY

BEZPŁATNY BIULETYN
INFORMACYJNY
LOKALNEJ GRUPY
DZIAŁANIA
NATURA I KULTURA
Nr 1 / 2022

Celestynów

Józefów

Karczew

Kolbiel

Osieck

Sobienie-Jeziory

Wiązowna

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instyтуcja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał opracowany przez Stowarzyszenie LGD Natura i Kultura współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” PROW 2014-20

Szanowni Państwo!

W mijającym roku 2022 nie ustawialiśmy w proponowaniu Wam udziału w wielu różnorodnych projektach realizowanych przez nasze Stowarzyszenie. Przede wszystkim, w ramach prowadzonych naborów, wspieraliśmy mieszkańców w dążeniu do pozyskania środków na utworzenie własnych firm a samorządom umożliwiliśmy sięgnięcie po środki finansowe przeznaczone na uatrakcyjnienie ogólnodostępnej przestrzeni publicznej. Lwią częścią naszej tegorocznej aktywności było jednak zorganizowanie i przeprowadzenie imponująco dużej liczby kursów, szkoleń i warsztatów – bezpłatnych i dostępnych dla osób mieszkających w każdym zakątku obszaru objętego naszym działaniem... a także planowanie kolejnych.

Na horyzoncie wyłaniają się powoli zarysy przyszłej perspektywy Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Niektórzy z Państwa mieli już nawet okazję dołożyć własną cegiełkę pod budowę nowej Lokalnej Strategii Rozwoju w ramach prowadzonych konsultacji.

Do zapoznania się ze szczegółami tegorocznych akcji zapraszamy Państwa na kolejnych stronach naszego biuletynu.

Życzymy miłej lektury!

Zarząd LGD Natura i Kultura

Mapa obszaru
LGD NATURA I KULTURA

LGD Natura i Kultura

Wiązowna, ul. Lubelska 53 (I piętro), tel. +48 22 610 44 93

biuro@naturaikultura.pl, www.naturaikultura.pl, FB @lgdnaturaikultura

© Opracowanie graficzne i skład: Fotopia, tel. +48 607 221 522, e-mail: info@fotopia.com.pl

Nabory w 2022 roku

W 2022 roku wsparcie finansowe w ramach prowadzonych naborów skierowane było przede wszystkim do dwóch grup: osób fizycznych planujących podjęcie własnej działalności gospodarczej oraz do lokalnych samorządów.

Nabór wniosków na przedsięwzięcie „Mój biznes – utworzenie działalności gospodarczej szansą na lepsze jutro” prowadzony był w kwietniu i zwyczajowo poprzedzony szkoleniem w zakresie przygotowania kluczowego i jednocześnie najbardziej wymagającego załącznika do wniosku – biznesplanu. Pula środków przeznaczonych na nowe firmy była zaś największą z dotychczas oferowanych – blisko 1,5 mln złotych! W efekcie do biura LGD wpłynęło 16 wniosków. Są one aktualnie poddawane weryfikacji Urzędu Marszałkowskiego.

W bieżącym roku samorządy należące do LGD dwukrotnie aplikowały o środki pozwalające rozwijać ogólnodostępną infrastrukturę, w lutym oraz kwietniu. Wszystkie siedem lokalnych jednostek samorządu terytorialnego zostało pozytywnie ocenionych przez Radę LGD i, podobnie jak mieszkańcy, którzy aplikowali o środki na podjęcie działalności, oczekują obecnie na podpisanie umów z Samorządem Województwa.

W poszukiwaniu inspiracji – wyjazd studyjny w Góry Świętokrzyskie

Nie od dziś wiadomo, że nauka poprzez doświadczanie jest najbardziej efektywna. Kompleksowe poznanie i zrozumienie zjawisk, przedmiotów czy miejsc możliwe jest tylko podczas bezpośredniej eksploracji. Świadomi takiego stanu rzeczy praktykujemy „rozpoznanie w terenie” i dzięki temu rozwijamy się oraz poznajemy nowe dla nas, lecz sprawdzone i skuteczne - stosowane przez inne lokalne grupy działania - rozwiązania waloryzujące funkcjonowanie na obszarach wiejskich. Owo „rozpoznanie w terenie” to wyjazdy studyjne, które dają nam taką możliwość.

W październiku przeprowadziliśmy wizytę studyjną na obszarze działania Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej. Organizacja ta ma bogate doświadczenie w realizacji projektów finansowanych zarówno ze środków krajowych, jak i unijnych. Nawiązanie współpracy z tak prężnie działającym Stowarzyszeniem przyniosło wiele korzyści i stanowiło źródło ciekawych inspiracji. W ramach wizyty odwiedziliśmy siedzibę Lokalnej Grupy Działania, gdzie mieliśmy okazję uczestniczyć w szkoleniu „Leader w perspektywie 2021 – 2027”, prowadzonym przez Prezesa Polskiej Sieci LGD, Pana Piotra Sadłochę. Pan Prezes szkolił nas również w zakresie Smart Villages, podnosząc

argumenty za możliwością finansowania inteligentnych wiosek w ramach nowotworzonych lokalnych strategii rozwoju.

Podczas wizyty studyjnej nie mogło oczywiście zabraknąć wspomnianego elementu nauki przez eksplorowanie, zatem odwiedziliśmy dwa godne uwagi miejsca na mapie obszaru Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej. Pierwsze z nich, winnica „Nad Źródłem”, powstała ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 a w ramach bieżąco wdrażanego PROW otrzymała środki finansowe na dalszy rozwój. Położona w samym sercu Gór Świętokrzyskich winnica jest miejscem niezwykle klimatycznym, oferującym odwiedzającym możliwość relaksu i oderwania od zmagania dnia codziennego. Jednocześnie jest także niezwykle sprawnie działającym przedsiębiorstwem, świadczącym wysokiej jakości usługi. Na miejscu mieliśmy możliwość zapoznania się z doświadczeniami właścicieli w zakresie sięgania po zewnętrzne środki finansowe podczas prowadzonego dla nas wykładu „Mały zakład produkcyjny a fundusze europejskie”.

Także w drugim odwiedzionym przez nas miejscu – lokalnym gospodarstwie agroturystycznym, wysłuchaliśmy opowieści właścicieli o wymagającym, ale i dającym satysfakcję, procesie pozyskiwania środków finansowych na zrealizowanie pomysłu na własną działalność. Czas dodatkowo umiliło nam degustowanie wytworzonych w gospodarstwie produktów: sera białego, konfitur i cydru.

Projekt „Szkolenia wyjazdowe LGD szansą międzyterytorialnej współpracy i rozwoju obszarów wiejskich” został sfinansowany ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Kwota wsparcia wyniosła 19 500,00 zł.

Wizyta studyjna w górach Świętokrzyskich

Wizyta bieszczadzkich gości

Nie tylko nasza lokalna grupa sięga po doświadczenia z zewnątrz. We wrześniu to LGD Natura i Kultura stanowiło źródło inspiracji i dobrych praktyk dla zaprzyjaźnionej lokalnej grupy działania z południa Polski, mieliśmy bowiem przyjemność gościć na naszym obszarze „LGD Nasze Bieszczady”.

Jedynie ograniczony czas, jakim dysponowali nasi goście sprawił, że spośród wielu wspaniałych i wartych pokazania miejsc powstałych dzięki środkom udostępnionym przez nasze LGD wybrać mogliśmy tylko pięć. Staraliśmy się jednak aby oddały one różnorodność realizowanych za pośrednictwem lokalnej grupy projektów. W Wiązownie odwiedziliśmy kawiarnię „As Cafe”, wyróżniającą się niezwykle oryginalnym, nieszablonym menu. W Kołbieli pokazaliśmy przykład wykorzystania środków UE dla uatrakcyjnienia aktywności na świeżym powietrzu – tamtejszy pumpruck. Przykładem lokalnego miejsca relaksu i wyciszenia było odwiedzone przez nas „Ziołowe moczydło” w miejscowości Zabieżki, oferujące możliwość regeneracyjnych kąpielei w czanie. W kolejnym miejscu na mapie LGD, „Przystanku Zuzanów” nasi goście mieli okazję poznać dobroczynny wpływ obcowania z sympatycznymi Alpakami, zaś w „Zagrodzie edukacyjnej – Ranczo na Kolonii” w Kolonii Pogorzela, poznawali tradycyjne sposoby wytwarzania serów. Udana wyprawa była możliwa przede wszystkim dzięki uprzejmości naszych Beneficjentów, którym w tym miejscu raz jeszcze składamy ogromne podziękowanie za miłe przyjęcie.

Wizyta LGD Nasze Bieszczady

Finat LARKu

– współpraca, która pobudziła do działania

Na łamach naszych dwóch poprzednich biuletynów opisywaliśmy projekt współpracy LARK realizowany przy współpracy z trzema lokalnymi grupami z terenu Mazowsza: LGD Ziemi Mińskiej, LGD Zielone Mosty Narwi oraz LGD Forum Powiatu Garwolińskiego. Po przeszło dwóch latach pracy, najpierw nad stworzeniem koncepcji, a następnie nad pozyskaniem dofinansowania oraz zrealizowaniem zaplanowanych w nim działań, projekt ten dobiegł końca.

Przy opracowywaniu tego projektu skupiliśmy się wokół bardzo ważnego, a rzecz można – najważniejszego elementu naszej Lokalnej Strategii Rozwoju – na potrzebach naszych mieszkańców. Szczególnie zaś na tych, które dotyczą tworzenia jak najlepszych warunków aktywizacji w zakresie przez nich samych wskazanych przy tworzeniu tej strategii. To sami mieszkańcy obszaru bowiem, zgodnie z zasadą oddolności inicjatyw w ramach Leader, wskazywali główne propozycje wydatkowania środków finansowych w LSR. Aktywizacja pozwalająca na samorozwój i podnoszenie swoich kompetencji przodowała spośród tych propozycji i znalazła odzwierciedlenie w kilku projektach współpracy, między innymi również w LARK-u.

Projekt współpracy „Lokalna Akademia Rozwoju Kompetencji” realizowaliśmy na podstawie umowy podpisanej w grudniu 2020 roku. Cele podejmowanych w projekcie działań określono jako zwiększenie aktywności gospodarczej na obszarze LGD poprzez organizację działań podnoszących umiejętności przedsiębiorcze oraz kompetencje zawodowe mieszkańców. Zadania ujęte w LARK-u były niezwykle różnorodne, wszystkie jednak przyczyniły się do nabycia przez mieszkańców nowych i przydatnych, zwłaszcza w życiu zawodowym, umiejętności.

Kurs koparko-ładowarki – LARK

W ramach pierwszego zadania projektu, 10 osób ukończyło studia podyplomowe w Szkole Głównej Handlowej na kierunkach związanych z audytem wewnętrznym oraz zarządzaniem kapitałem ludzkim. Kolejne zrealizowane działania umożliwiło zdobycie uprawnień do obsługi maszyn do prac ziemnych: 40 osób przeszkolonych zostało w zakresie obsługi koparko – ładowarki. Trzecim kursem, niezwykle angażującym, zwłaszcza mieszkanki naszego obszaru, był kurs szycia na maszynie, z którego skorzystało 26 osób. Czwartym obszarem tematycznym projektu była nauka języków obcych. W sześciu miejscowościach obszaru LGD prowadziliśmy: kursy z języka angielskiego oraz hiszpańskiego na poziomie średniozaawansowanym oraz języka włoskiego na poziomie podstawowym. Naukę z sukcesem ukończyły na nich aż 64 osoby!

Jak wspomniano wyżej, projekt LARK nie był jedynym zaplanowanym w naszej Strategii, obfitującym w działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i nabywania umiejętności. Poprzedził go, również znany już Państwu ze stron naszych biuletynów, projekt LAW (Lokalna Akademia Współpracy) – już zakończony i rozliczony. Mamy przyjemność poinformować, że obecnie wdramy kolejny bardzo atrakcyjny i oferujący wiele możliwości rozwoju projekt APPLE.

Kurs szycia na maszynie – LARK

Kurs językowy – LARK

APPLE czyli... produkt lokalny

Nazwa naszego najnowszego projektu współpracy, APPLE (ang.) - jabłko odzwierciedla element go spajający – lokalny produkt, w oparciu o który wdrażające tę operację lokalne grupy działania, z kraju i zagranicy podjęły współpracę.

APPLE jako drugi po projekcie PLAT (Produkt Lokalny Atrakcją Turystyczną) realizowany przez nas w obecnej perspektywie finansowej, ma charakter międzynarodowy. Trzy lokalne grupy z Polski, w tym nasza oraz sąsiednie LGD Ziemi Mińskiej, i LGD Forum Powiatu Garwolińskiego, zaplanowały w nim działania w partnerstwie z LGD Hiszpańskim, Asociacion Para El Desarrollo Rural E Integral De La Comerca De La Sidra. Realizację właściwego projektu zwyczajowo poprzedziło podpisanie Umowy partnerskiej, określającej główne jego założenia oraz obowiązki poszczególnych Partnerów.

Głównym zadaniem określonym w projekcie APPLE jest umożliwienie mieszkańcom obszarów partnerskich LGD doskonalenia umiejętności, poszerzenia wiedzy i kompetencji zawodowych. W projekcie staraliśmy się także stworzyć możliwość wymiany doświadczeń i nawiązania kontaktów z organizacjami, instytucjami oraz przedsiębiorcami działającymi na terenach wszystkich partnerów. Takiemu celowi przede wszystkim służyć miała zrealizowana latem tego roku wizyta studyjna na teren partnera hiszpańskiego. Uczestnicy wyjazdu, w niezwykle przyjaznych południowo-europejskich okolicznościach przyrody, zdobywali tam wiedzę na temat promocji, sprzedaży oraz wytwarzania produktów lokalnych Hiszpanii. Przy okazji nawiązali kontakty międzynarodowe, które z pewnością umożliwią owocną współpracę przedsiębiorców polskich i hiszpańskich. Wartością dodaną, jak to zwykle przy okazji wizyt studyjnych bywa, była oczywiście możliwość przeniesienia na własny teren ciekawych pomysłów oraz innowacyjnych rozwiązań z zakresu przedsiębiorczości.

Niewątpliwym wyróżnikiem projektu jest spajający go produkt lokalny. Jabłko nie bez powodu stanowi leitmotiv naszych wspólnych działań. Na terenie każdego z partnerów projektu sady stanowią częsty element krajobrazu a co za tym idzie, działa tam dużo lokalnych przetwórci jabłek i powstaje wiele opartych o nie produktów lokalnych.

Przewidujemy, że poprzez realizację zaplanowanych w projekcie APPLE działań nastąpi wzrost aktywności gospodarczej na obszarach wiejskich objętych działaniem partnerskich LGD. Celem określonym w dokumentach projektowych jest współpraca międzynarodowa, pobudzenie aktywności lokalnej oraz wymiana doświadczeń, dzięki której nastąpi stworzenie na terenie partnerskich LGD warunków do rozwoju przedsiębiorczości przez dostarczenie wiedzy oraz praktycznych umiejętności mieszkańcom z obszarów Partnerów. Zrealizowanie tak ambitnie sformułowanego celu jest możliwe dzięki planowanym działaniom, z których część, tak jak wspomniany wyżej wyjazd studyjny, miała już miejsce.

Już we wrześniu ubiegłego roku zaprosiliśmy mieszkańców do udziału w rekrutacji dającej szansę na podjęcie studiów podyplomowych. W efekcie, siedmiu spośród nich zostało tegorocznymi absolwentami Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku zamówienia publiczne. W sierpniu tego roku przeprowadziliśmy szkolenie z zakresu obsługi wózków widłowych, w którym udział wzięło 30 osób. Z kolei w październiku w miejscowościach rozsianych na terenie całego obszaru naszego LGD ruszyły zajęcia w ramach kursów językowych. W sumie z możliwości bezpłatnego rozwijania umiejętności lingwistycznych korzysta na nich 56 osób. W bliskiej perspektywie proponujemy naszym mieszkańcom możliwość udziału w kursach księgowości.

Pośród zrealizowanych elementów projektu jest jeszcze jeden, wartu uwagi, związany z jego tematem przewodnim. We wrześniu przeprowadziliśmy konkurs kulinarny, w którym konkurowano – jak w uprzednio prowadzonych przez nas konkursach kulinarnych – w czterech kategoriach tematycznych: dania główne, przystawki, desery i napoje. Tym jednak razem pochwalenie się kulinarnym kunsztem było możliwe tylko w przypadku spełnienia dodatkowego warunku – użycia jabłka w składzie potrawy/napoju.

Nasi uzdolnieni kulinarnie uczestnicy nie mieli najmniejszego problemu aby spełnić ten warunek a podniesiony poziom trudności jedynie motywował do walki o wygraną. W rezultacie jury konkursu miało nie lada kłopot z przyznaniem głównych nagród. Każda potrawa zasługiwała na uznanie

Kurs wózków widłowych – APPLE

i wzbudziła podziw oceniających. Po długich i pełnych emocji obradach wydano następujący werdykt:

W kategorii „Dania główne” I miejsce zajęło Koło Gospodyń Wiejskich Pasjonaci w Rudnie, które przygotowało fenomenalną „Kaczkę pieczoną z jabłkami”. Drugie miejsce przyznano Kole Gospodyń Wiejskich Władzinianki za oryginalną „Kaczkę z jabłkami Halinki”, zaś trzecia nagroda powędrowała do mieszkanki Gminy Sobienie Jeziory, która zaserwowała pyszną „Zupę jabłczankę”. W kategorii „Przystawki” pierwsze miejsce wywalczyła Rada Sołecka Sołectwa Władzin z pomyslową potrawą „Pierogi z kaszanką i jabłkami”, druga nagroda powędrowała do mieszkanki Gminy Celestynów za niepowtarzalną „Jesienną sałatkę Alutki”, zaś trzecie miejsce zajęło Koło Gospodyń Wiejskich w Dziecińowie, które przygotowało przepyszną „Sałatkę jabłkową z jajkiem”. W kategorii „Napoje” I miejsce przyznano mieszkance Gminy Wiązowna za pomyslowy „Eliksir młodości - bomba witaminowa na bazie jabłka”, II miejsce wywalczyło Koło Gospodyń Wiejskich w Dąbrówce za uderzające do głowy „Wino z jabłek”, zaś trzecia nagroda powędrowała do Koła Gospodyń Wiejskich Władzinianki za niezapomniany „Kompot z jabłek i winogron Oddech lata”. W ulubionej kategorii każdego Łasucha, „Desery” pierwsze miejsce zdobyło Koło Gospodyń Wiejskich Pasjonaci w Rudnie za imponujący „Miodownik Wspomnienie Lata”. Drugą nagrodę przyznano mieszkance Gminy Sobienie Jeziory za tradycyjnie pyszną „Szarlotkę”, zaś trzecie miejsce wywalczyło Koło Gospodyń Wiejskich w Osiecku serwując oryginalne „Rogaliki z musem jabłkowym i nutą pikanterii”.

Nieodłącznym elementem konkursu kulinarnego LGD była oczywiście wspaniała atmosfera i niepowtarzalny klimat oraz... zapytania o termin kolejnej edycji. W najbliższym czasie nie mamy jej w planach, jednak zachęcamy Państwa do śledzenia naszej strony, na której znajdziecie informacje dotyczące ostatniego planowanego działania w ramach projektu APPLE – kursu księgowości. Jesteśmy przekonani, że i on przyniesie uczestnikom wiele satysfakcji.

Konkurs kulinarny APPLE

A na koniec... początek nowego, czyli nowy LEADER na horyzoncie

Bieżąca perspektywa Leadera powoli zmierza ku końcowi, dlatego nasze Stowarzyszenie podjęło działania w kierunku przygotowania się do jego kolejnej odsłony.

PROW jako główne narzędzie rozwoju obszarów wiejskich UE wdrażany jest na terenie naszego kraju od początku wstąpienia w struktury zjednoczonej Europy. Od 2007 roku, w ramach PROW 2007 – 2013 otrzymaliśmy dodatkową możliwość bezpośredniego wpływu społeczności wiejskich na decyzje dotyczące lokalnego spożytkowania środków tego Programu - Inicjatywę Leader. Oddolność inicjatyw od początku stanowi jeden z jego podstawowych filarów. Dzięki wspólnie tworzonej lokalnej strategii rozwoju, to mieszkańcy oraz organizacje i instytucje działające na obszarach ich wdrażania mają realny wpływ na to, jak wydane zostaną pozyskane na realizację danej LSR środki finansowe. Zaangażowanie tych grup pozwala na odzwierciedlenie w strategii ich wizji rozwoju i zaspokojenie największej liczby potrzeb. Niektórzy z Państwa mieli zapewne okazję współtworzyć poprzednie Lokalne Strategie Rozwoju LGD Natura i Kultura, kiedy to w każdej z gmin członkowskich naszej grupy odbywały się spotkania konsultacyjne. Osoby, które zaangażowały się wówczas w ten element procesu tworzenia Strategii zapewne odnalazły w ukończonych dokumentach obszary tematyczne wskazane przez siebie do interwencji. Każdy bowiem głos Państwa znalazł odbicie w planach wydatkowania środków pozyskanych przez nasze Stowarzyszenie.

Spotkanie konsultacyjne

Koncepcje i spostrzeżenia mieszkańców, dotyczące obecnego stanu oraz pożądanych kierunków rozwoju obszaru stanowiąc będą również podwaliny naszej nowej Lokalnej Strategii Rozwoju. Za nami seria spotkań konsultacyjnych we wszystkich samorządach członkowskich naszej lokalnej grupy działania, gdzie pozyskaliśmy od Państwa mnóstwo ciekawych i godnych uwagi sugestii na temat nowego kształtu LSR. Wspólna analiza silnych i słabych stron naszego regionu oraz jego szans i zagrożeń (SWOT) oraz wspólne stworzenie drzewa problemów go nękających, połączone z burzą mózgów na temat sposobów ich rozwiązywania przyniosły niezwykle owocne rezultaty. Efekty naszej wspólnej pracy zaprocentują trafną diagnozą gwarantującą skuteczność opracowanych planów działania. Jesteśmy przekonani, że wspólnie stworzymy strategię na miarę marzeń i potrzeb wszystkich grup społecznych naszego obszaru.

Sprawną pracę nad tworzeniem LSR umożliwiło pozyskanie przez nasze Stowarzyszenie dodatkowych środków finansowych dedykowanych temu celowi. W czerwcu tego roku Zarząd LGD podpisał umowę o przyznaniu pomocy na Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, w ramach poddziałania 19.1 Wsparcie przygotowawcze objętego PROW 2014-2020. W ramach tego wsparcia LGD Natura i Kultura otrzymała dofinansowanie na opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju na nową perspektywę finansową.

Zapraszamy do śledzenia naszej strony internetowej, ponieważ będziemy na niej zamieszczać informacje dotyczące postępów prac nad LSR. Oczywiście nieustannie zapraszamy Państwa do włączania się w ten proces. Wszelkie sugestie można na bieżąco zgłaszać do Biura LGD Natura i Kultura.

Spotkanie konsultacyjne